

Podroben opis nagrade za šole, ki spoštujejo pravice (RRSA)

Kateri pogoji in sprejeti ukrepi so najbolj prispevali k uspehu ukrepa?

Da bi šola postala šola, ki spoštuje pravice, je treba znova ovrednotiti njena načela in prakse ter se prepričati, da vključujejo načela Konvencije Združenih narodov o otrokovih pravicah. Šole, ki so najuspešnejše pri spoštovanju pravic, so tiste, v katerih se lahko osebje dejansko prepriča o naših smernicah, se udeleži naših tečajev usposabljanja in izkoristi širok nabor učnih virov Unicefa v Združenem kraljestvu.

Katere zainteresirane strani so bile vključene v opredelitev potreb ter načrtovanje in oblikovanje ukrepa?

Da bi šola uspešno izvajala projekt RRSA, morajo sodelovati ter ambicije šole podpirati celotna šolska skupnost, osebje in učenci, starši in svet staršev.

Kdo je bil vključen v izvajanje ukrepa?

Ključnega pomena je, da se udeležbi šole v projektu RRSA zaveže celotna šolska skupnost, zlasti ravnatelj in višje vodstvo.

Kdo nosi glavno odgovornost za izvajanje?

Ravnatelj in višje vodstvo.

Kakšna podpora se zagotavlja osebam, vključenim v izvajanje (npr. se udeležijo posebnega usposabljanja)?

Med drugim zagotavljanje podpore vodstvu projekta RRSA in zagotavljanje, da ima čas in sredstva za izvajanje praks, ki upoštevajo pravice, vključno z udeležbo v usposabljanju za projekt RRSA in nato posredovanjem tega usposabljanja drugim zaposlenim.

Ali je uvedba ukrepa naletela na kakšne ovire? Kako so bile odpravljene? Z zagotavljanjem, da program vodita višji učitelj in morda celo operativni vodja.

Kaj se spremlja?

Nagrada ima tri ravni: priznavanje zavez, raven 1 in raven 2. Pridobitev nagrade za raven 2, najvišje nagrade, ki jo podeljuje Unicef v Združenem kraljestvu, lahko traja tri do štiri leta. Nagradi za raven 1 in 2 veljata tri leta, po tem času pa je treba šolo znova oceniti.

Kdo spremlja šolo in kako?

Po vsem Združenem kraljestvu imamo ekipo strokovnih svetovalcev, ki tesno sodelujejo s šolami, in sicer jim zagotavljajo podporo ter izvajajo usposabljanja in ocenjevanja. Ta ekipa ima bogate izkušnje z delom v izobraževalnem sektorju, tudi kot višje vodstvo v šolah. Sodelujemo tudi z akreditiranimi ocenjevalci in izvajalci usposabljanja, da bi vsem našim šolam v celotnem Združenem kraljestvu zagotovili raznovrstno podporo.

Ali so načrtovana nadaljnja vrednotenja in kdaj bodo rezultati na voljo?

Priprava poročila o inšpekcijskem pregledu, v okviru katerega se vrednoti, kje je bil vpliv velik, se je začela leta 2016. Rezultati bodo znani v bližnji prihodnosti.

Kakšen je bil vpliv ukrepa?

Neodvisna raziskava in povratne informacije šol kažejo, da je nagrada močno vplivala na otroke in mlade ter šolo kot celoto. Ko se uvedejo načela in vrednote Konvencije Združenih narodov o otrokovih pravicah ter se krepijo skozi celotno šolanje, imajo od tega korist otroci in širša šolska skupnost. Izvedlo se je vrednotenje 31 šol v Angliji, ki spoštujejo pravice, pri čemer se je meril njihov vpliv na dobro počutje otrok in njihove dosežke (Sebba in Robinson, 2010). Pri vrednotenju se je ugotovilo, da se je učenje izboljšalo v dveh tretjinah pregledanih šol, izboljšala pa sta se tudi prisotnost pri pouku in uspeh, zaradi česar so se znižale stopnje zgodnjega opuščanja šolanja. Ugotovitve so temeljile na letnih obiskih 12 šol na območjih petih lokalnih organov v obdobju 2007–2010 in enkratnih obiskih še 19 šol na območjih dodatnih desetih lokalnih organov v začetku leta 2010. Dokazi so se zbirali z vprašalniki, razpravami z učenci, pripombami obiskovalcev, delom učencev, razpravami z osebjem, opazovanjem in ocenami. Pri vrednotenju se je ugotovilo, da je večina šol, ki spoštujejo pravice, močno vplivala na učenje in dobro počutje, vključno z naslednjimi ključnimi elementi:

- v obdobju 2007–2010 je osem od 14 šol, v katerih je bilo več kot 20 % otrok upravičenih do brezplačnih šolskih obrokov, izboljšalo svoj uspeh; sedem jih je izboljšalo prisotnost pri pouku, šest pa zmanjšalo število izključitev učencev. Tri šole od štirih z več kot 50 % otrok, upravičenimi do brezplačnih šolskih obrokov, so povečale prisotnost pri pouku in izboljšale uspeh ter zmanjšale število izključitev za določen čas;
- obstajajo dokazi o izboljšani prisotnosti pri pouku in uspehu v dveh tretjinah ovrednotenih šol. Pripisujejo se vzdušju v razredu, ki je „ugodno za učenje“;
- pri nekaterih otrocih, svetih staršev in nekaterih starših je bilo ugotovljeno globoko razumevanje Konvencije ZN o otrokovih pravicah, kar se izraža v „veliki spremembi odnosov in vedenja“ do socialne vključenosti in raznolikosti;

- odnosi med učenci in osebjem so bili zelo pozitivni. Ugotovljeno je bilo, da so poslušanje, spoštovanje in empatija očitni ter da ustrahovanja ali kričanja (skoraj) ni bilo;
- otroci so poročali, da se počutijo opolnomočene, spoštovali so okolje in pravice drugih;
- otroci so dejavno sodelovali v odločanju v šoli;
- odrasli in mladi so se strinjali, da je rezultat pozitivnih odnosov v učilnici, pri katerih se spoštujejo pravice, ugodno okolje za učenje;
- skoraj dve tretjini šol od 31 sta v obdobju 2007–2010 izboljšali uspeh, skoraj polovica šol pa je izboljšala rezultate v zvezi z dodano vrednostjo, povezane z okoljem, čeprav so značilna nihanja teh rezultatov med posameznimi leti oteževala razlago;
- število izključitev za določen čas se je zmanjšalo v 13 šolah in se ustalilo v treh šolah od 26, za katere so bili na voljo podatki. V petih šolah v celotnem obdobju izključitev za določen čas sploh ni bilo;
- šolsko vodstvo je okvir uporabilo za zagotavljanje povezovanja z obstoječimi pobudami, kot so državljanska vzgoja, pobuda za socialno, čustveno in afektivno učenje (SEAL), zdrave šole in ekološke šole.

Dodatne informacije (spletišče, e-naslov kontaktne osebe, organizacijske podrobnosti)E-naslov osrednje ekipe projekta RRSA: rrsa@unicef.co.uk.

Ustrezni dokumenti, fotografije ali videoposnetki

Končno poročilo o vrednotenju projekta RRSA v Združenem kraljestvu: https://www.unicef.org.uk/rights-respectingschools/wp-content/uploads/sites/4/2014/12/RRSA_Evaluation_Report.pdf.

Poročilo pobude WISE: Learning and Well-being: An Agenda for Change (Učenje in dobro počutje: program za spremembe): http://www.wise-qatar.org/sites/default/files/asset/document/wiseresearch-5-eispptu-11_17.pdf. Spletišče projekta RRSA, Združeno kraljestvo – opis nagrade, gradivo in mreža GLP: <https://www.unicef.org.uk/rights-respecting-schools/about-the-award/the-rrsa/>.

Poročilo o učinku iz leta 2016 – Nagrada za šole, ki spoštujejo pravice (RRSA, Združeno kraljestvo).

<https://www.unicef.org.uk/rights-respecting-schools/wp-content/uploads/sites/4/2016/08/Impact-Report.pdf>.

